

Oszczędzanie energii

Aby energia pojawiła się w naszych domach, zużywamy znaczną część paliw kopalnych Ziemi – węgla i gazu. W ciągu dwóch lat przeciętny Polak zużywa tyle paliw kopalnych, ile mieszkańiec Indii w ciągu całego swojego życia.

Spalanie paliw powoduje zanieczyszczenie powietrza i ma wpływ na globalne ocieplenie klimatu i kwaśne deszcze. Paliwa kopalne są nieodnawialne. Gdy zostaną zużyte, przyszłe pokolenia zostaną pozbawione tego źródła energii. Z powodów ekologicz-

nych, dla równych szans wszystkich pokoleń, musimy nauczyć się odpowiedzialnego korzystania z cennych zasobów węgla i gazu.

Jak radzimy sobie, używając tych nieodnawialnych zasobów? Niestety, nie najlepiej. Marnotrawimy do 50%

energii z powodu jej nieefektywnego wykorzystania i niskiej świadomości społecznej.

Możemy jednak wiele zrobić, dzięki działaniom energooszczędnym. Oszczędność energii oznacza także oszczędność w wydatkach domowych. Odpowiedzialne używanie zasobów węgla i gazu jest nie tylko słuszne, ale i mądre.

Oszczędzanie energii polega na zmniejszeniu jej zużycia przy zachowaniu takich samych rezultatów. Mniejsze zużycie energii ma wiele pozytywnych stron – można oszczędzić pieniądze i równocześnie pomóc środowisku. Produkowanie energii wymaga korzystania z cennych źródeł naturalnych, np. węgla, ropy lub gazu. Dlatego też rozsądne używanie energii pomaga nam zachować te źródła, aby wystarczyły dłużej na przyszłość.

Coraz częściej decydujemy się na zakup żarówek energooszczędnych (inaczej zwanych świetłówkami kompaktowymi) z uwagi na ich proekologiczny charakter. Zużywają one znacznie mniej prądu (o 80%), niż tradycyjne żarówki, dzięki czemu przyczyniamy

się do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla do atmosfery. Ponadto tyle samo oszczędzamy pieniędzy:

- Świetłówki zużywają 80% mniej energii elektrycznej, niż porównywalnej barwy i ilości światła żarówki. Oznacza to, że świetlówka o mocy 20W zastąpi z powodzeniem zwykłą żarówkę 100W.

- Światło emitowane przez żarówki energooszczędne jest bezpieczne dla oczu i zdrowia. Ponadto mają wysoki wskaźnik oddawania barw $R_a > 80$ a światło ma temperaturę barwową 2700

K, czyli białe ciepłe światło zbliżone do światła zwykłych żarówek.

- Bardzo mała emisja ciepła. Świetłówki nagrzewają się dużo mniej, niż zwykłe żarówki.

- Świetłówki świecą do 10 razy dłużej, niż zwykłe żarówki i to bez względu na ilość włączeń (wyłączeń na dobę). Można zatem przyjąć, że trwałość dobrej jakości żarówki energooszczędnej wynosi przeciętnie 5-6 lat.

- Aż 90% zużytej świetłówki nadaje się do recyklingu i wyprodukowania nowej świetłówki. Anna Gładoch

Wychodząc z pomieszczenia należy wyłączyć wszystkie urządzenia, to działanie na rzecz Ziemi pomoże zmniejszyć rachunki za energię elektryczną w gospodarstwie domowym.

Działanie na rzecz Ziemi:

- Polega ono na pamiętaniu o wyłączaniu urządzeń elektrycznych. Można to zrobić następująco:

- Gdy wychodzisz z pomieszczenia jako ostatni, wyłącz światło.

- Gdy opuszczasz pokój wyłącz radio, telewizor. Nie zapomnij także o komputerze.

W większości mieszkań termostat przy kaloryferze nastawiony jest zazwyczaj na trochę wyższą temperaturę, niż jest to potrzebne. Możesz obniżyć nieco temperaturę, wciąż odczuwając komfort. To działa-

nie na rzecz Ziemi pokaże jeden z najprostszys sposobów zaoszczędzenia energii.

Działanie na rzecz Ziemi:

- W ciągu dnia, gdy wszyscy są w domu, ustaw termostat na poziomie pomiędzy 19 a 21 stopni Celsjusza.

- Przed pójściem spać albo w czasie, gdy nikogo nie ma w domu, ustaw termostat na temperaturę między 15 a 17 stopni.

Ucieczka ciepła przez nieuszczelnienie wokół wszystkich okien i drzwi w mieszkaniu odpowiada wielkości równej jednemu otwartemu oknu przez cały czas. Oznacza to od 15 do 20% straty energii używanej do ogrzania mieszkania. To działanie na rzecz Ziemi pomoże uszczelnić miejsca ucieczki ciepła z mieszkania.

Działanie na rzecz Ziemi:

- Wykonaj prosty przegląd miejsc wpływania zimnego powietrza do mieszkania. Możesz przystawić świeczkę, aby dokładnie je zlokalizować.

- Sprawdź, gdzie należy dodać izolację cieplną wokół okien i drzwi.

- Zakup stosownie do potrzeb uszczelki do okien i drzwi.

- Załóż na drzwiach wyjściowych przy podłodze pas grubego materiału, który zatrzyma przenikanie zimna z zewnątrz przez dolną szparę. Umocuj ten pas do drzwi za pomocą drewnianej listwy.

Kupowanie wciąż nowych zapasów baterii jest drogie. Kosztuje to także Ziemię. Niektóre baterie jednorazowe mogą zawierać truciznę (rtęć i kadm), które gdy przedostaną się z wysypiska do środowiska, zanieczyszczą poważnie wodę pitną. To działanie na

rzecz Ziemi pomoże zrezygnować z baterii jednorazowych.

Działanie na rzecz Ziemi:

- Zrób przegląd swoich urządzeń chodzących na baterie (odtwarzacz mp3, budzik). Sprawdź, które z nich używają baterii tej samej wielkości. Oblicz, ile akumulatorów potrzebujesz, aby zrezygnować z baterii jednorazowych. Zwróć uwagę, że w danym czasie korzystasz i tak tylko z jednego urządzenia.

- Wymień baterie jednorazowe na akumulatorki. Rozważ zakup ładowarki i akumulatorów.

- Ładuj akumulatorki wtedy, gdy są potrzebne. Większość z nich można ładować kilkakrotnie, a ich trwałość liczy się w latach.

Ładowarka zużywa więcej energii elektrycznej, niż jakiegokolwiek inne urządze-

nie domowe – prawie 40% całości zużycia wszystkich urządzeń elektrycznych. To działanie na rzecz Ziemi pomoże doprowadzić lodówkę do porządku.

Działanie na rzecz Ziemi:

- Sprawdź szczelność drzwi lodówki. Włóż kartkę papieru między drzwiczki i lodówkę i następnie je zamknij. Jeśli papier łatwo wychodzi, zakup nową uszczelkę i wymień starą.

- Mniej więcej raz na pół roku odkurz zwoje kondensacyjne z tyłu lodówki, aby usunąć kurz, co pozwoli na sprawniejsze działanie urządzeń chłodzących.

- Ustaw temperaturę chłodzenia za pomocą dokładnego termometru. W lodówce powinno być od 2 do 4 stopni Celsjusza, a w zamrażarce od -18 do -14 stopni.

Istnieje nowy sposób na oświetlenie pomiesz-

zczeń – świetłówki energooszczędne. Zużywają one około 70% mniej energii elektrycznej, dostarczają tę samą ilość światła, co zwykłe żarówki, a ich trwałość jest 10 razy dłuższa. To działanie na rzecz Ziemi poświęcone jest oszczędności wydatków i zmniejszeniu zanieczyszczenia.

Działanie na rzecz Ziemi:

- Sprawdź, ile masz lamp w pomieszczeniach i ile żarówek z jakim napięciem.

- Najwięcej energii można zaoszczędzić wymieniając żarówki, które są włączane przynajmniej 2 godziny dziennie.

- Po przepaleniu świetłówka staje się odpadem niebezpiecznym i nie można jej wyrzucić do ogólnego śmietnika. Dowiedz się w Zakładzie Komunalnym lub Urzędzie Gminy, gdzie należy ją oddać do utylizacji.

Zbiórka odpadów niebezpiecznych

W związku z obowiązującymi przepisami określającymi wymagania, jakie powinien spełniać zużyty sprzęt elektryczny kupując nowy, stary możemy bezpłatnie zostawić w sklepie. Niestety jednorazowo można zostawić tylko tyle

sztuk danego urządzenia, ile się właśnie kupuje oraz tylko sprzęt tego samego typu. Co więc zrobić ze zużytym sprzętem, w przypadku, gdy nie planujemy nowego zakupu? Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny jest odpadem niebezpiecz-

nym. Nie można go umieszczać w pojemnikach z innymi odpadami.

Odpady niebezpieczne powstają w każdym gospodarstwie domowym. Zalicza się do nich oleje, przeterminowane leki, rozpuszczalniki, farby, środki ochrony roślin, opony, stare akumulatory, baterie czy świetłówki. Punkty Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych przyjmują nieodpłatnie od mieszkańców miasta oraz odpłatnie od małych i średnich przedsiębiorstw, niebezpiecz-

ne odpady. Mieszkańcy mogą przynosić odpady do specjalnie oznakowanych punktów, które czekają w kilku miejscach. Zbiórkę organizują miasta wraz z firmami profesjonalnie zajmującymi się utylizacją odpadów przemysłowych i medycznych.

Do odpadów, które można przekazać należą:

- termometry, lampy rtęciowe, świetłówki
- środki ochrony roślin i ich opakowania
- rozpuszczalniki, odczynniki

Kolumna dofinansowana przez

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

chemiczne • resztki farb i lakierów oraz opakowania po nich • smary, środki do konserwacji drewna i metali • zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.